

KLAAR VOOR HET ONDERWIJS VAN NU

Met de onthulling van een spectaculair zwanenhalsvormig – aardbevingsbestendig – kunstwerk op 21 januari is het schoolgebouw van Noorderpoort aan de Muntinglaan in Groningen nu ook officieel heropend. Het gebouw is al sinds een aantal maanden in gebruik. Na de renovatie is het weer voor jaren geschikt voor goed technisch onderwijs.

Aale Dijkstra is binnen Noorderpoort verantwoordelijk voor het vastgoedgedeelte. De directeur Projectbureau Huisvesting vertelt: 'We willen graag aan de buitenkant laten zien wat er in het gebouw gebeurt. Vandaar dat we een metalen kunstwerk, dat zelfs nog tien meter boven de oorspronkelijke schoorsteen uitsteekt, hebben laten ontwerpen. We wilden die schoorsteen aanvankelijk slopen, maar dat mocht niet vanwege de monumentale waarde. Nu lossen we het op een creatieve en technische manier op, in samenwerking met CIG uit Groningen.'

Prachtig gebouw

In de school, gebouwd omstreeks 1954, volgen zo'n 800 studenten opleidingen in de sectoren Middenkader Engineering, Metaal, Procestechneek en ICT. Ook het centrale facilitair bedrijf en de ICT-stafdienst van Noorderpoort zijn in het gebouw gehuisvest. 'De faciliteiten van het gebouw waren niet meer toegerust op de huidige manier van onderwijs', aldus Dijkstra. 'Omstreeks 2012 maakten we plannen om het te renoveren en te verduurzamen. Het is namelijk een prachtig gebouw, dat ook nog eens op een strategisch geschikte plaats ligt. We zagen dan ook geen enkele noodzaak tot nieuwbouw en ons bestuur ook niet.'

BREEAM

Er werd besloten om BREEAM centraal te stellen. ‘We wilden gaan voor het predicaat “Very Good”. Of we dat uiteindelijk halen, is afhankelijk van enkele zaken die nog beoordeeld moeten worden. We hadden hier nog geen ervaring mee bij de renovatie van bestaande gebouwen, wél met nieuwbouw. Dan is het ook veel eenvoudiger en kun je het meenemen in het ontwerp.’ Dijkstra weet niet of er in de toekomst bij renovatie weer volledig volgens BREEAM gebouwd gaat worden. ‘De uitgangspunten van duurzaamheid blijven we hanteren, maar het geeft ook veel bureaucratie. Dat gaan we nog eens goed evalueren, want het gaat ons voornamelijk om de duurzame rode draad door het hele traject.’

Asbest

Wat vooral veel tijd en extra geld kostte, was de asbestsanering in het pand. Dijkstra: ‘In totaal kostte dat een half miljoen. We hebben eerst gesaneerd en daarna is de aannemer pas aan de slag gegaan. Dat kunnen we in de toekomst misschien beter managen.’ Toch is het project naar tevredenheid afgesloten. ‘We gaan daarom op ongeveer dezelfde manier werken aan de verduurzaming van een soortgelijk pand aan de Van Schendelstraat.’

‘**H**et is een gebouwt met een markante positie in de stad’

- Jan Drogts

Stagebedrijven

Dijkstra verhaalt nog over de bijzondere manier waarop de verschillende bedrijven bij het project betrokken raakten. ‘We besloten om al onze stagebedrijven – en die van het Alfa-college, waar we opleidingen mee uitwisselen – aan te schrijven. Zij mochten alle meedingen.’

Noorderpoort werkt bij dit soort projecten altijd met een bouwcoördinator uit eigen gelederen en een externe bouwmanager. Dat werd uiteindelijk Jan Drogts van LindHorst Huisvestingsadviseurs. ‘Ik heb leiding gegeven aan de ontwerpfasen en aan de selectie- en contracteringsfasen. Tijdens de uitvoering was ik geen directievoerder, maar meer adviseur op afstand tijdens de bouw’, aldus Drogts.

Openheid en transparantie

Als we hem vragen naar wat het gebouw nu kenmerkt, noemt Drogts: 'Transparantie. Het is een veel opener gebouw geworden. Een gebouw op een markante positie in de stad. We handhaafden de bestaande schil, maar plaatsten wel nieuwe kozijnen. Die waren voorheen van staal en zijn nu van aluminium. Daarbij gingen we van enkel glas en geen isolatie naar dubbel glas en isolatiewanden en -daken, duurzame verlichting en optimalisatie van het installatietechnische gedeelte. We wilden ook de gevel aanpakken, maar dat bleek te duur. Daar hebben we dus pas op de plaats moeten maken. Het is een doelmatig en functioneel gebouw geworden.' Hij vervolgt: 'Technische opleidingen zijn heel dynamisch. Het ligt er maar net aan hoeveel animo er is voor de opleidingen. Daar moesten we in de inrichting ook rekening mee houden; die moest flexibel zijn. Zo maakten we grote werkruimtes met eigen hoekjes. Als we met deze renovatie het BREEAM-predicaat 'Good' krijgen, hebben we het goed gedaan, ondanks de ambitie om er 'Very Good' van te maken.'

'Wij zijn bij uitstek een voorstander van renoveren'
 - Freek Schutte

📍 **'BREEAM gaan we nog
Beens goed evalueren.
De duurzaamheidsprincipes
blijven, maar certificering
zorgt ook voor bureaucratie'**

- Aale Dijkstra

'BREEAM extra motivatie'

Trebbe Oost & Noord werd als bouwkundig aannemer aan het bouwteam toegevoegd. Projectleider Freek Schutte: 'Een belangrijk project voor ons, want wij zijn bij uitstek voorstander van renoveren. Het BREEAM-principe was nieuw voor ons, een extra motivatie om met dit project mee te doen. Het wordt namelijk veel door opdrachtgevers gevraagd. Tijdens het proces moesten we alles goed bijhouden: stroomgebruik en geproduceerd afval, bijvoorbeeld. Een goede ontwikkeling, als je het mij vraagt.'

Een van de grootste uitdagingen voor Trebbe was de staalconstructie tegen het dak op de tweede verdieping. 'Die hebben we erin getakeld door een gat in het dak.' Ook de hoofdtrap in het gebouw is noemenswaardig. 'Die hebben we bewust niet prefab gebouwd, maar in het werk. En dat bleken we goed te hebben ingeschat.' In totaal hebben er, inclusief installateurs en schilders, dertig mensen aan het project gewerkt. 'De opdrachtgever was uitermate tevreden; we hebben als eindcijfer een 8,5 gekregen', refereert de Trebbe-projectleider lachend aan de schoolopdracht.

Lichtinval

Wat Aale Dijkstra is bijgebleven, was dat de grote raampartijen in het oorspronkelijke gebouw zich niet altijd even soepel verhouden met de huidige manier van lesgeven. 'We gebruiken tegenwoordig veel digiborden, laptops en iPads. Dan moet je goed kijken hoe het licht op die beeldschermen kan vallen en dus de lichtinval van het hele gebouw in kaart brengen. Om vervolgens met zonwering, kleuren op de muren en verlichting daarop in te spelen.'

Hoewel de school alweer enige tijd in bedrijf is, is het project nog niet helemaal voltooid. In de nazorgfase zal het hele gebouw gedurende de eerste twee jaar worden gemonitord, bijvoorbeeld op goede werking van installaties, comfort en energiegebruik.

📍 **ROC NOORDERPOORT MUNTINGLAAN, GRONINGEN**

Opdrachtgever & Gebruiker : Noorderpoort, Groningen

BOUWTEAMLEDEN

Bouwmanagement & BREEAM-NL : LindHorst huisvestingsadviseurs, Hoogeveen
Architect : KAW Architecten, Groningen
Constructeur : Wassenaar Ingenieurs, Haren
Installatie adviseur : Bureau 1232, Groningen
Aannemer : Trebbe Bouw, Groningen
Installateur E&W : BAM Utiliteitsbouw, Groningen

ONDERAANNEMERS & LEVERANCIERS

Binnenkozijnen & Pantry's : Harryvan, Slochteren
Deuren & toegangscontrole-Salto : Raadsma, Dokkum
Kanaalplaatvloeren : VBI, Huissen